

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Informace z PS jmenné listopad 2025

Jaroslava Svobodová
NK ČR, Odbor zpracování fondů, 28.11.2025

Rozšíření Doporučeného záznamu - 710 pro nakladatele u české produkce

- PS schválila rozšíření DZ od **1.3.2026** o pole 710 pro jméno korporace nad rámec povinných údajů - zápis autoritní podoby jména nakladatele uvedeného v poli 264 včetně kódu role \$4pbl – týká se jen české produkce!
- Neřešíme osoby, jen korporace (firmy)
- RDA – core element – popisný údaj
- Nemáme napojeno na autorizovanou podobu – do budoucna potřebujeme – RDA Official a propojená data
- Např. DNB již zapisuje - <https://d-nb.info/1362849014>
- Pole 928 knihovny mohou zapisovat i nadále podle svých potřeb, pokud jim nepostačují odkazy v AUT

- S tím souvisí změna používání kódu pbl – dnes používán i pro vydavatele, nově bude zásadně pro nakladatele – všechna produkce
- Pro vydavatele budeme používat nový kód isb (issuing body) – všechna produkce
- Nutno opravit současné pbl v bázích na isb a začít „nově“ - od 1.3.2026 – všechna produkce
- Příručka katalogizace bude doplněna
- Metodika tvorby AUT - návrh je nyní k připomínkování, bude vystavena na webu Národní autority

Authority pro nakladatele

- doporučení se týká českých nakladatelů (korporací)
- autoritní záznamy vychází z [metodiky pro tvorbu korporativních autorit](#) (dostupné na portálu Národní autority ČR)

kvalifikátor v záhlaví

- doporučení používat výraz **(nakladatelství)** - v případě, kdy toto není zřejmé ze zvoleného záhlaví
- případně výraz **(firma)**, pokud se kombinuje více činností

typ korporace

- nakladatelství a vydavatelství
- možno zapsat rozmezí let činnosti

Příklady autorit pro nakladatele (1)

Akademická / vysokoškolská nakladatelství

- 1102 \$a Nakladatelství Oeconomica \$7 ko20251277660
- 368 \$a nakladatelství a vydavatelství
- 370 \$c Česko \$e Praha, Česko
- 372 \$a vydavatelská činnost
- 377 \$a cze
- 4102 \$a Nakladatelství Oeconomica Vysoké školy ekonomické \$0 o
- 4102 \$a Oeconomica (nakladatelství) \$0 o
- 4102 \$a Vysoká škola ekonomická v Praze. \$b Nakladatelství Oeconomica \$0 o
- 4102 \$a Vysoká škola ekonomická v Praze. \$b Oeconomica (nakladatelství) \$0 o
- 670 \$a Nakladatelství Oeconomica : výroční zpráva o činnosti za rok 2020
\$b autoritní forma
- 670 \$a www(Nakladatelství Oeconomica - Vysoká škola ekonomická v Praze), cit. 27. 10. 2025
\$b faktografické údaje \$u <https://oeconomica.vse.cz/>

Příklady autorit pro nakladatele (2)

obnovená nakladatelství

- 1102 \$a Lev Bílek (firma : 1929-1946) \$7 ko20251273256
368 \$a knihkupectví \$a nakladatelství a vydavatelství \$s 1929 \$t 1946
370 \$c Česko \$e Místek, Česko \$f Frýdek-Místek, Česko
372 \$a knižní obchod \$a vydavatelská činnost
377 \$a cze
4102 \$a Nakladatelství Lev Bílek \$0 o
4102 \$a Nakladatelství Lev Bílek v Místku \$0 o
4102 \$a Lev Bílek, nakladatelství v Místku \$0 o
5102 \$w b \$a Lev Bílek (firma : 1992-2015) \$7 ko20251273255
665 \$a Navazující korporace: Lev Bílek (firma : 1992-2015)
670 \$a www(Slovník českých nakladatelství 1849-1949), cit 12.9.2025
\$u <https://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/lev-bílek.html>
678 \$a Knihkupectví a nakladatelství v Místku (dnes Frýdku-Místku) působící v letech 1929-1946.
Firma byla obnovena syny v roce 1992.

Příklady autorit pro nakladatele (3)

nakladatelské značky

- 1102 \$a **Cosmopolis (nakladatelství)** \$7 ko20251277653
368 \$a nakladatelství a vydavatelství \$s 2015
370 \$c Česko \$e Praha, Česko
372 \$a vydavatelská činnost \$a umělecká literatura
377 \$a cze
4102 \$a **Grada (nakladatelství)**. \$b **Cosmopolis** \$0 o
670 \$a www(Cosmopolis - Knihy Grada), cit. 27. 10. 2025
670 \$a www(Knihy plné emocí - Cosmopolis.cz), cit. 27. 10. 2025
678 \$a Nakladatelství (nakladatelská značka) patřící pod Grada Publishing
zaměřené na českou a světovou beletrii. Vzniklo v roce 2015.

Příklady autorit pro nakladatele (4)

nakladatelem je obec

- Korporativní autorita pro místní úřad

1101 \$a Miletín (Jičín, Česko). \$b Obecní úřad \$7 kn20010724472
368 \$a obecní úřady
370 \$c Česko \$e Miletín, Jičín, Česko
372 \$a místní správa
377 \$a cze
4102 \$a Obecní úřad Miletín \$0 o
670 \$a www(Stránky Města Miletín)

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Příklady zápisu v bibliografických záznamech

- 264 -1 \$aBrno :\$bCentrum pro studium demokracie a kultury ;\$bMasarykova univerzita,\$c2025
- 710 2- \$aNakladatelství Centrum pro studium demokracie a kultury \$7ko20241239686 \$4pbl
- 710 2- \$aMasarykova univerzita \$7kn20010709056 \$4pbl
- 264 -1 \$aPraha :\$bOdeon,\$c2025
- 710 2- \$aOdeon (nakladatelství) \$7ko2004245920 \$4pbl
- 264 -1 \$aV Domažlicích :\$bpro město Tachov vydal Zdeněk Procházka, Nakladatelství Českého lesa,\$c2025
- 710 2- \$aNakladatelství Českého lesa \$7pna2005272483 \$4pbl
- 710 2- \$aTachov (Česko).\$b Městský úřad \$7ko2003164144 \$4isb

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

- 260 -- \$aMístek :\$bLev Bílek,\$c1931
- 710 2- \$aLev Bílek (firma : 1929-1946) \$7ko20251273256 \$4pbl
- 260 -- \$aFrýdek-Místek :\$bLev Bílek,\$c1999
- 710 2- \$aLev Bílek (firma : 1992-2015) \$7ko20251273255 \$4pbl
- 264 -1 \$aPraha :\$bOeconomica, nakladatelství VŠE,\$c2021
- 710 2- \$aNakladatelství Oeconomica \$7ko20251277660 \$4pbl
- 710 2- \$aVysoká škola ekonomická v Praze.\$bFakulta managementu
\$7ko2002109809 \$4isb *(vydavatel z 550)*

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

- 264 -1 \$aPraha :\$bCosmopolis,\$c2025
- 710 2- \$aCosmopolis (nakladatelství) \$7ko20251277653 \$4pbl
- 264 -1 \$a[Miletín] :\$bnákladem obce Miletín,\$c2024
- 710 2- \$aMiletín (Jičín, Česko).\$b Obecní úřad \$7kn20010724472 \$4pbl

Kódy rolí

- aktualizovaný kódovník rolí, nyní česká verze v připomínkování
 - * Nové kódy rolí
 - ** Úprava označení
-
- Platnost k **1.3.2026**, vystaven bude do konce roku 2025

	A	B	C	D	E	F	G
	anglický label	překlad (nový*, oprava**)	odkaz (Use for) ná	kód	Pozn.	define_en	define
1	abridger [abr]	Zkracovatel/Autor zkrácené verze**		abr		A person, family, or organization contributing to a resource by shortening or condensing the original work but leaving the nature and content of the original work substantially unchanged. For substantial modifications that result in the creation of a new work, see author.	Osoba, rodina nebo organizace přispívající ke zdroji zkrácením nebo zhuštěním původního díla, ale ponechávající podstatně nezměněnou povahu a obsah pův. díla. Pro podstatné úpravy, které vedou k vytvoření nového díla, viz Autor.
2	actor [act]	Herec		act		A performer contributing to an expression of a work by acting as a cast member or player in a musical or dramatic presentation, etc.	Umělec přispívající k vyjádření díla tím, že vystupuje jako člen obsazení nebo hudební nebo dramatické prezentaci atd.
3	adapter [adp]	Autor adaptace, upravovatel		adp		A person or organization who modifies the content of existing work for a different medium or audience, as in adapting a novel for a motion picture, creating a young reader's version of a book, or reworking a musical composition.	Osoba nebo organizace, která upravuje obsah existujícího díla pro jiné médium nebo publikum, například adaptací románu pro film, vytvořením verze knihy pro mládež, čtenáře nebo přepracováním hudební skladby.
4	addressee [rcp]UF recipien	Adresát, příjemce		rcp		A person, family, or organization to whom the correspondence in a work is addressed.	Osoba, rodina nebo organizace, které je korespondence v díle adresována.
5	analyst [anl]	Analytik		anl		A person or organization that reviews, examines and interprets data or information in a specific area.	Osoba nebo organizace, která kontroluje, prověřuje a interpretuje data nebo informace v určité oblasti.
6	animator [anm]	Animátor		anm		A person contributing to a moving image work or computer program by giving apparent movement to inanimate objects or drawings. For the creator of the drawings that are animated, see artist.	Osoba přispívající k filmovému dílu nebo počítačovému programu tím, že neživým objektům nebo kresbám dodává zdánlivý pohyb. Pro tvůrce kreseb, jež jsou animovány, viz Umělec.
7	annotator [ann]	Anotátor, autor rukopisných poznámek				A person who makes manuscript annotations on an item	Osoba, která vytváří rukopisné poznámky k jednotce.
8	announcer [anc]	Hlasatel*		anc		A person who makes announcements on television or radio to identify stations, introduce and close shows, announce station breaks, commercials, and public service information. May also read news flashes and describe other public and sporting events.	Osoba, která v televizi nebo rozhlasu poskytuje oznámení za účelem identifikace stanic, uvádění a ukončení pořadů, oznamování přestávek stanic, reklam a informací o veřejných službách. Může také číst krátké zprávy a popisovat další veřejné a sportovní události.
9	appellant [apl]	Odvolatel*		apl		A person or organization who appeals a lower court's decision.	Osoba nebo organizace, která se odvolává proti rozhodnutí nižšího soudu.
10	appellee [ape]	Odpůrce*		ape		A person or organization against whom an appeal is taken.	Osoba nebo organizace, proti které je podáno odvolání.
11	applicant [app]	Žadatel, uchazeč		app		A person or organization responsible for the submission of an application or who is named as eligible for the results of the processing of the application (e.g., bestowing of rights, reward, title, position).	Osoba nebo organizace odpovědná za podání žádosti nebo která je jmenována oprávněná k výsledkům zpracování žádosti (např. udělení práv, odměny, titulu, pozice).
12	appraiser USE expert						
13	architect [arc]	Architekt		arc		A person, family, or organization responsible for creating an architectural design, including a pictorial representation intended to show how a building, etc., will look when completed. It also oversees the construction of structures.	Osoba, rodina nebo organizace odpovědná za vytvoření architektonického návrhu včetně obrazového znázornění, jehož cílem je ukázat, jak bude budova atd. vypadat po dokončení. Dohlíží také na výstavbu staveb.
14	arranger [arr]	Autor aranžmá		arr		A person, family, or organization contributing to a musical work by rewriting the composition for a medium of performance different from that for which the work was originally intended, or modifying the work for the same medium of	Osoba, rodina nebo organizace, která přispívá k hudebnímu dílu přepsáním skladby pro jiný nosič provedení, než pro který bylo dílo původně zamýšleno, nebo úpravou díla pro stejný nosič provedení atd. tak, aby hudební podstata původní skladby

Přesměrování zrušených rolí

aft	Autor doslovu, tiráže atd.	waw	autor doslovu
au i	Autor úvodu	win	autor úvodu (autor díla)
		wpr	autor úvodního textu (autor díla)
		wfw	autor předmluvy (jiný autor)
clb	Spolupracovník	ctb	Přispěvatel
spm	Inspicient	stm	Inspicient
voc	Pěvec	sng	Zpěvák

Rozšíření Doporučeného záznamu o kódy rolí

- Schváleno rozšíření DZ o kódy rolí s platností od **1.3.2026** - příprava na RDA Official a propojená data
- Tzn. že u všech 1XX a 7XX na doporučené úrovni bude povinné uvádět kódy rolí v \$4 – ideálně i na úrovni minimální
- V příkladech příručky již je

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Vícesvazkové monografie na souborných záznamech

- Nyní stále platné doporučení z roku 1996:
- <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./popis-vicesvazkovych-monografi>
- Doplněk pro soubory učebnic a souvisejících publikací z roku 2019
- <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./popis-souboru-jednotlivych-svazku-ucebnic-pdf.-485-kb>
- I RDA Official se soubory počítají a mají nadále pravidla pro popis rozsahu, změn v odpovědnosti, atd.
- Multiple unit - **a** mode of issuance of a manifestation that is issued as a multipart physical unit or intangible multipart logical unit. *Use for:* multipart monograph.
- <https://www.loc.gov/aba/rda/mgd/mg-basicCatalogingDecisions.pdf> (soubory častěji než my, téměř nepoužívají 245an)
- Všechny knihovny nedodržují (různé důvody) -- pravidelné žádosti o zrušení doporučení (vše popisovat po svazcích)

Výjimky existují ...

- úvaha katalogizátora - např. se pro lepší přístup a případný rozpis obsahu popisují číslované svazky zdola – 1000 novel má více než 100 svazků, rozpis je tu vhodný
- SEKANINA, František, ed. *1000 nejkrásnějších novell 1000 světových spisovatelů. Svazek 39. V Praze: Jos. R. Vilímek, [1911 nebo 1912]. 100 stran.*
- https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000570228&local_base=NKC
- VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan. *Hry Osvobozeného divadla. III. První vydání. Praha: Československý spisovatel, 1956. 586 stran.*
- https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000722494&local_base=NKC
- Skripta – číslice, obvykle římská, je součástí názvu nejen skript, ale i předmětu
- Farmaceutická chemie I -- Farmaceutická chemie II -- Farmaceutická chemie III

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Typy publikací na souborných záznamech

1. Publikace vydané kvůli velkému rozsahu ve více svazcích
2. Publikace s díly typu Text + Komentář/Příloha/Klíč
3. Publikace se svazky označenými čísly
4. Jazykové slovníky
5. Encyklopedie, encyklopedické slovníky
6. Publikace vydávané po sešitech
7. Učebnice a související publikace
8. Publikace se svazky odlišenými časovým obdobím
9. Box - jednotlivé svazky samostatně neprodejné

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Rozhodnutí PS

- Typy 1-6 a 9 se i nadále budou popisovat na souborných záznamech
- Typ 7 – soubory typu „učebnice + pracovní sešity + metodiky“ se ruší, v doporučení pro učebnice se ruší bod III; body I a II a poznámka **) pro volbu názvu zůstávají, v určitých případech - např. učebnice ve 2 svazcích označená jako 1. díl a 2. díl - platí obecné doporučení pro souborné záznamy
- Typ 8 – chronologické označení částí – soubory se ruší, vše bude popisováno po svazcích, časové období bude uvedeno jako název části – pozor netýká se seriálů
- Doporučení pro učebnice bude upraveno podle schválených změn
- Doporučení pro vícesvazkové monografie bude upraveno, tj. vypuštěno chronologické značení z výčtu a uvedený příklad nahrazen jiným
- Je třeba důsledně dodržovat Doporučení pro vícesvazkové monografie, např. zásada stejného hlavního údaje o odpovědnosti u všech částí
- Platné od **1.1.2026**